

УДК 343. 35 (477)

ОБ'ЄКТ ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ, СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ АБО ПОВНОВАЖЕННЯМИ ЗА КК УКРАЇНИ

М.-М. Яциніна

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, 79000, Львів, Україна,
martamsy@gmail.com*

Досліджено об'єкт зловживання владою, службовим становищем або повноваженнями за КК України. Проаналізовано наукові підходи до розуміння об'єкта злочину, підтримуючи домінуючу у доктрині вітчизняного кримінального права позицію, що об'єктом злочину є суспільні відносини; розглянуто структуру досліджуваних суспільних відносин (суб'єкти, предмет, соціальний зв'язок). Дослідження об'єкта автор проводить на основі класифікацій за вертикаллю і за горизонталлю. Також проаналізовано підходи до визначення родового об'єкта досліджуваної групи злочинів, висловлено позицію, згідно з якою у родовому об'єкті злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України, недоцільно виділяти видові об'єкти злочинів; запропоновано власну дефініцію родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, у якій розкривається власне розуміння змісту правильної (нормальної) службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Виділено основні безпосередні об'єкти досліджуваної групи злочинів.

Ключові слова: об'єкт зловживання можливостями спеціального статусу, правильна (нормальна) службова діяльність.

Дослідження об'єкта злочину є важливим з огляду на те, що правильне визначення об'єкта злочину має визначальне значення для криміналізації та декриміналізації діянь, правильної оцінки суспільної небезпеки злочину та розмежування складів злочинів, що своєю чергою зумовлює правильну кримінально-правову кваліфікацію та правильне призначення покарання.

Вчення про об'єкт злочину в науці кримінального права є одним із найголовніших та найскладніших. Це пов'язано з тим, що немає єдиної загальноприйнятої та беззаперечної концепції об'єкта злочину, яка б відповідала тенденціям теорії та потребам практики. Концепції, які сьогодні існують у науці кримінального права, суперечать одна одній та є заідеологізованими. Численне внесення змін до розділу XVII Особливої частини КК України зумовлює необхідність аналізу родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Завданням цього дослідження є з'ясування та кримінально-правова характеристика того, на що ж конкретно посягає зловживання владою, службовим становищем або повноваженнями.

Проблему визначення об'єкта злочину досліджували такі науковці: П. П. Андрушко, А. Е. Жалінський, С. В. Землюков, Н. П. Іваник, М. Й. Коржанський, Г. Д. Коробков, В. В. Мальцев, П. С. Матишевський, В. Е. Мельникова, А. А. Музика, Б. С. Нікіфоров, Г. П. Новоселов, А. В. Пашковська, Н. І. Пікуров, І. Г. Соломоненко, В. Я. Тацій, А. Н. Трайнін, Є. В. Фесенко, А. І. Чучаєв та інші.

Об'єкт злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності пов'язаної з наданням публічних послуг, досліджували К. П. Задоя, В. П. Коваленко, Д. О. Сисоєв, Т. І. Слуцька, В. Г. Хашев.

Серед науковців існують такі підходи до того, що варто розуміти під об'єктом злочину:

- 1) суспільні відносини (М. Й. Коржанський, В. Я. Тацій);
- 2) цінності (С. Б. Гавриш, Є. В. Фесенко);
- 3) людина (О. Ф. Кістяківський, Г. П. Новоселов);
- 4) благо (А. В. Наумов);
- 5) соціальна безпека (А. В. Наумов);
- 6) правовідносини (С. Я. Лихова).

Ми повністю погоджуємося із думкою П. П. Андрушка, згідно з якою жодну із концепцій об'єкта злочину не можна вважати єдино правильною («істиною в останній інстанції»), кожна із них має право на існування, оскільки має як позитивні об'єктивно беззаперечні моменти, так і спірні чи неприйнятні моменти, перш за все з методологічного погляду [1, с. 46].

Підхід «об'єкт злочину–суспільні відносини» розвинувся у добу соціалізму в науці радянського кримінального права. Цей підхід знайшов розвиток у працях О. М. Трайніна, М. І. Загороднікова, В. М. Кудрявцева, Г. А. Крігера та А. А. Піонтковського, чий доробок суттєво вплинув на подальший розвиток учень про об'єкт злочину у пострадянських країнах.

З часом розвинулися альтернативні підходи до розуміння об'єкта злочину. Так, Г. П. Новоселов об'єктом злочину визначив людей, які в одних випадках виступають як окремі фізичні особи, в інших – як певна множинність осіб, наділених чи не наділених статусом юридичної особи, у третіх – як соціум (суспільство) [12, с. 51]. С. Б. Гавриш вважає, що об'єктом злочину є правове благо як певна цінність, тобто матеріальні явища: життя, здоров'я, гідність, майно, природні об'єкти тощо [2, с. 49, 56]. На думку, П. С. Матишевського, об'єкт злочину – це цінності, що охороняються кримінальним законом [11, с. 128]. В. Є. Фесенко вважає об'єктом злочину цінності, що охороняються законами, проти яких спрямовано злочинне діяння і яким завдається або може бути завдана шкода [15, с. 14–16].

Проте, як видається, найбільш усталеною є концепція «об'єкт злочину–суспільні відносини», оскільки більшість науковців у своїх наукових дослідженнях дотримуються саме цього підходу. «Друге місце» за цим самим критерієм належить цінностям як об'єкту злочину. Також деякі науковці у своїх наукових дослідженнях використовують ці два підходи одночасно, не надаючи переваги якомусь із них.

Безперечно, на перший погляд, підхід «об'єкт злочину–цінності» повинен найбільше відповідати принципам правової держави та громадянського суспільства. Поряд із цим об'єкт злочину є теоретичною конструкцією, яка має свою передісторію і тісно пов'язана власне з суспільними відносинами, оскільки саме цей підхід найдовше розвивався та вдосконалювався в наукових працях, присвячених об'єкту злочину. Зокрема, дотримуючись підходу «об'єкт злочину–суспільні відносини», можна досконало розкрити структуру об'єкта злочину, механізм заподіяння шкоди об'єктові злочину і відшукати правильне місце для предмета злочину та потерпілого. Крім того, підхід «об'єкт злочину–суспільні відносини» найбільш гармонійно узгоджується з іншими теоретичними інститутами у кримінальному праві України.

Зважаючи на наведене вище, у цьому дослідженні ми схилиємося до концепції «об'єкт злочину–суспільні відносини».

Суспільні відносини як об'єкт злочину мають свою структуру. Зокрема, В. Я. Тацій структурними елементами суспільних відносин називає:

- 1) суб'єкти (носії) відносин;
- 2) предмет, з приводу якого виникають відносини;
- 3) соціальний зв'язок (суспільно значуща діяльність) як зміст відносин [9, с. 108].

Аналізуючи цю структуру в контексті досліджуваних посягань, зазначимо, що суб'єктами суспільних відносин у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, є фізичні особи та юридичні особи незалежно від форм власності, держава, органи місцевого самоврядування, між якими такі відносини виникають.

Предметом досліджуваної групи суспільних відносин є матеріальні та нематеріальні цінності (права, інтереси, свободи, принципи), з приводу яких виникають такі відносини.

Змістом таких відносин є правильна діяльність суб'єктів цих відносин. При цьому варто мати на увазі, що вчиненням злочинів, пов'язаних зі зловживанням можливостями спеціального статусу, шкода може бути заподіяна будь-якому із структурних елементів суспільних відносин.

У науці кримінального права прийнято класифікувати об'єкт злочину за вертикаллю на: зальний, родовий, безпосередній та в окремих випадках на видовий (інтегрований).

Як відомо, загальним об'єктом злочину є вся сукупність охоронюваних кримінальним законом відносин, уся система об'єктів кримінально-правової охорони.

Враховуючи те, що загальний об'єкт злочину не є предметом цього дослідження, його розглядати не будемо.

Родовий об'єкт – це однорідна група суспільних відносин, які охороняє комплекс пов'язаних кримінально-правових норм.

Серед науковців, які досліджували злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, існують такі підходи до визначення родового об'єкта досліджуваної групи злочинів:

– К. П. Задою пропонує розглядати родовий об'єкт злочинів у сфері службової діяльності як суспільні відносини соціального управління, в яких суб'єкти управління реалізують керуючий вплив, що надається їм у результаті особливих процедур, передбачених правовими актами, відбувається у межах та у спосіб, що передбачені правовими актами, і забезпечується можливістю застосування правових наслідків за ухилення від дії такого впливу [5, с. 7];

– Т. І. Слущька, досліджуючи об'єкт перевищення влади або службових повноважень, зазначає, що його родовим об'єктом, як і всіх злочинів у сфері службової діяльності (розділ XVII), є суспільні відносини, які виникають у зв'язку зі здійсненням службовою особою діяльності відповідно до нормативно-правових актів, що становить правильну роботу державного апарату й апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності [14, с. 7];

– В. П. Коваленко взяв за основу дефініцію, наведену в першому виданні Науково-практичного коментаря до КК України 2001 року за редакцією М. І. Мельника та М. І. Хавронюка: це суспільні відносини, які визначають і регулюють зміст правильної роботи державного апарату й апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, а також осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг [7, с. 39];

– А. В. Савченко та О. В. Кришкевич родовим об'єктом злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних

послуг, називають суспільні відносини, які визначають і регулюють зміст правильної роботи державного апарату й апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, а також суспільні відносини, що забезпечують нормальну службову діяльність у юридичних особах приватного права та нормальну професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг [6, с. 13];

– Д. О. Сисоєв родовим об'єктом злочинів у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, вважає групу соціальних цінностей, змістове наповнення яких полягає в законній діяльності державного (суспільного) апарату [13, с. 88].

Деякі з цих дефініцій є застарілими і не охоплюють усієї сукупності відносин, які охороняє розділ XVII Особливої частини КК України. Також не у кожному визначенні досконало розкрито зміст того, що науковці пропонують вважати об'єктом досліджуваної групи злочинів. Незважаючи на це, можемо простежити загальну тенденцію, за якої родовим об'єктом досліджуваної групи злочинів у більшості випадків прийнято вважати правильну (нормальну) діяльність державного (суспільного) апарату, яку кожен з науковців наповнює своїм змістом.

Дискусійним є питання щодо того, чи існують у межах родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, видові об'єкти злочину.

Як бачимо, з дефініції родового об'єкта досліджуваної групи злочинів А. В. Савченка та О. В. Кришкевича, наведеної вище, вчені виділяють три видові об'єкти за критеріями форми власності юридичної особи та за видом діяльності (професійна діяльність, пов'язана з наданням публічних послуг). Д. О. Сисоєв видовими об'єктами досліджуваної групи злочинів визначає два видові об'єкти: змістове наповнення першої полягає в законній службовій діяльності, другої – в законній професійній діяльності з надання публічних послуг [13, с. 88].

Зокрема, В. Г. Хашев стверджує, що злочини, передбачені розділом XVII Особливої частини КК України, можуть посягати на два родові об'єкти: перший – на суспільні відносини, що визначають і регулюють зміст правильної роботи апарату органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх підприємств, установ чи організацій щодо реалізації завдань, які стоять перед цими органами; другий – на суспільні відносини, що визначають і регулюють зміст правильної роботи апарату підприємств, установ чи організацій недержавних форм власності щодо реалізації завдань, які стоять перед ними [16, с. 8]. Можемо дійти висновку, що така класифікація зроблена за критерієм форми власності підприємств, установ, організацій.

У межах родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, О. М. Грудзур виділяє два видові об'єкти: 1) суспільні відносини, що забезпечують нормальну діяльність державного та громадського апарату, а також апарату управління підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності; 2) суспільні відносини, що забезпечують нормальну діяльність, пов'язану з наданням публічних функцій [4, с. 58]. З таким підходом погоджуються укладачі підручника з кримінального права за редакцією О. О. Дудорова і залежно від родового об'єкта, злочини передбачені розділом XVII Особливої частини КК України поділяють на дві групи: 1) злочини у сфері службової діяльності; 2) злочини у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг [8, с. 393–394].

Деякі науковці в межах досліджуваної групи злочинів пропонують окремо виділяти за критерієм об'єкта злочини, пов'язані з отриманням чи даванням

неправомірної вигоди, які у кримінологічній літературі називають корупційними злочинами. Так, Д. М. Горбачов поділяє службові злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг на: 1) злочини, що полягають у неналежному використанні або виконанні (службова недбалість) наданих особі, у зв'язку із займаною нею посадою, повноважень, їх перевищенні. Іншими словами, така особа вчиняє дії, які суперечать природі такої діяльності; 2) одержання різної вигоди, яку особі пропонують або надають у зв'язку зі займаною нею посадою [3]. Проте вважаємо такий поділ недоцільним, оскільки ці злочини не посягають на якийсь інший об'єкт, порівняно з іншими злочинами із розділу XVII Особливої частини КК України.

Вважаємо виділення видових об'єктів злочину у межах родового об'єкта досліджуваної групи злочинів необґрунтованим, оскільки зловживання владою або службовим становищем службовою особою публічного права, зловживання повноваженнями службовою особою приватного права та зловживання повноваженнями особою, яка надає публічні послуги, мають однакову природу і не посягають на різні об'єкти.

На нашу думку, існує загальна норма-заборона, яка стосується зловживання можливостями спеціального статусу (цей спеціальний статус можна виражати у наявності влади, організаційно-розпорядчих функцій, адміністративно-господарських функцій чи інших повноважень). Ця загальна норма-заборона об'єктивована у кількох статтях Кримінального кодексу України, які передбачають відповідальність за діяння, що за своєю правовою природою є зловживанням можливостями спеціального статусу. Найбільш традиційною нормою-заборonoю є ст. 364 КК України, яка передбачає відповідальність за зловживання владою або службовим становищем. Статті 364-1 та 365-2 КК України передбачають відповідальність за зловживання можливостями спеціального статусу іншими суб'єктами (ці норми є суміжними за ознакою суб'єкта злочину). Ці три склади злочинів об'єктивовані у трьох різних статтях КК України і разом із іншими нормами, які передбачають відповідальність за зловживання можливостями спеціального статусу, становлять єдину норму-заборону.

Отже, родовим об'єктом злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг є суспільні відносини щодо правильної діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх апарату, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, осіб, які надають публічні послуги. На нашу думку, у цьому контексті правильна діяльність – це сумлінна, належна діяльність, яку провадять відповідно до визначених функцій, завдань і обов'язків у межах компетенції та правомірно оплачують відповідно до встановлених тарифів, ставок або договору.

Основним безпосереднім об'єктом зловживання можливостями спеціального статусу (норми-заборони, що об'єктивована у ст. ст. 364, 364-1, 365-2 КК України) є суспільні відносини щодо правильної службової діяльності та правильної професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, яка здійснюється винятково на виконання функцій органів державної влади чи місцевого самоврядування, їх апарату, підприємств, установ, організацій незалежно від форм Власності або ж завдань професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг.

З прив'язкою до конкретних статей КК України основним безпосереднім об'єктом злочину «Зловживання владою або службовим становищем» (ст. 364 КК України) є суспільні відносини щодо правильної діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх апарату, підприємств, установ, організацій державної форми власності.

Основним безпосереднім об'єктом злочину «Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми» (ст. 364-1 КК України) є суспільні відносини щодо правильної діяльності підприємств, установ, організацій приватної форми власності.

Основним безпосереднім об'єктом злочину «Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги» (ст. 365-2 КК України) є суспільні відносини щодо правильної діяльності осіб, які надають публічні послуги.

Отже, родовим об'єктом злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг є суспільні відносини щодо правильної діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх апарату, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, осіб, які надають публічні послуги. Основні безпосередні об'єкти злочинів, передбачених ст. 364, 364-1, 365-2 КК України, є подібними (спорідненими), оскільки стосуються правильної діяльності вищезазначених суб'єктів відносин, проте основні безпосередні об'єкти цих злочинів відрізняються за сферою суспільних відносин.

Список використаної літератури

1. Андрушко П. П. Злочини у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика : [навч. посібник] / П. П. Андрушко, А. А. Стирижевка. – К. : Юристконсульт, 2006. – 344 с.
2. Гавриш С. Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні / С. Б. Гавриш. – К. : Інст. законодав. Верховної Ради України, 2002. – 636 с.
3. Горбачов Д. М. Сучасні тенденції реформування розділу XVII Кримінального кодексу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kul.kiev.ua/images/chasop/-2013_2/322.pdf.
4. Грудзур О. М. Кримінально-правова характеристика провокації хабара : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 / Грудзур Олег Михайлович. – К., 2011. – 229 с.
5. Задоя К. П. Кримінальна відповідальність за перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» / Задоя Костянтин Петрович. – К., 2009. – 16 с.
6. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України / за заг. ред. д. ю. н., проф. В. І. Шакуна. – К. : Алерта, 2012. – 160 с.
7. Коваленко В. П. Зловживання владою працівниками правоохоронних органів : [монографія] / В. П. Коваленко. – К. : Атіка, 2012. – 204 с.
8. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник Т. 2. / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – Луганськ : «Елтон-2», 2012. – 704 с.
9. Кримінальне право України : Загальна частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, Л. М. Кривоченко та ін. ; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 3-тє вид., переробл. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
10. Кримінальне право. Загальна частина: мультимедійний навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.naiu.kiev.ua/books/mnp_krum_gravo_zag/Files/Lekc/T6/T6_P2.html
11. Матишевський П. С. Об'єкт злочину / П. С. Матишевський // Кримінальне право України. Заг. Частина : підручник для студ. юрид. вузів і фак. ; за ред. П. С. Матишевського та ін. – К. : Юрінком Інтер, 1997. – С. 124–133.

12. Новоселов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты / Г. П. Новоселов. – М. : НОРМА, 2001. – 208 с.
13. Сисоев Д. О. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми: кримінально-правова характеристика : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08. / Сисоев Дмитро Олександрович. – К., 2015. – 268 с.
14. Слущка Т. І. Кримінальна відповідальність за перевищення влади або службових повноважень : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 «кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Слущка Тетяна Іванівна. – К., 2010. – 20 с.
15. Фесенко Є. В. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів його охорони автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : 12.00.08 «кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Є. В. Фесенко – К., 2004. – 35 с.
16. Хашев В. Г. Кримінальна відповідальність за зловживання владою або службовим становищем : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 «кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Хашев Вадим Георгійович. – Дніпропетровськ, 2007. – 20 с.

References

1. Andrushko, P. P. (2006). *Crimes in the sphere of performance: legal description*. Kyiv, Yurystkonsult.
2. Gavrysh, S. B. (2002). *Criminal law environment protection in Ukraine*. Kyiv, Inst. zakonod. Verkhovnoyi Rady Ukrainy.
3. Gorbachov, D. M. *Current trends of reforming Section XVII of the Criminal code of Ukraine*. Retrieved from : http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/322.pdf
4. Grudzur, O. M. (2011). *Criminal legal description of provocation bribes : dys. nazdob. stup. kand. yuryd. nauk*.
5. Zadoya, K. P. (2009). *Criminal liability for exceeding of power or official empowerments (art. 365 of the Criminal Code of Ukraine) avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yuryd. nauk*.
6. Shakun, V. I. (ed.) (2012). *Crimes in the sphere of performance and professional activity related to the provision of public services*. Kyiv. Alerta.
7. Kovalenko, V. P. (2012). *Criminal responsibility for the abuse of power or official position, committed by the law enforcement worker*. Kyiv. Atika.
8. Dudorov, O. O. (ed.), Pysmensky, Y. O. (ed.) (2012) *Criminal law*. Lugansk. Elton-2.
9. Baulin, Y. V., Bory'sov, V. I., Kry'vochenko, L. M., Stashys, V. V. (ed.), Tacyi, V. Ya. (ed.). (2007). *Criminal Law of Ukraine*. Kyiv. YurinkomInter.
10. *Criminal law*. Retrieved from http://www.naiu.kiev.ua/books/mnp_krum_pravo_zag-/Files/Lec/T6/T6_P2.html
11. Matyshevskiy, P. S. (1997). *Object of crime. Criminal law of Ukraine*. Kyiv. YurinkomInter.
12. Novoselov, G. P. (2001). *The doctrine of the object of the crime. Methodological aspects*. Moskva. NORMA.
13. Sysoyev, D. O. (2015). *Legal person (private) official's abuse of power: criminal law definition : dys. kand. yuryd. nauk : 12.00.08*. К., 268 s.
14. Slutska, T. I. (2010). *Criminal Liability for Abuse of Power or Formal Authorities : avtoref. dys.kand. yuryd. nauk : 12.00.08*. Kyiv, 20 s.
15. Fesenko, Ye. V. (2004). *Crimes against public health and measures systems for its protection. dys. dokt. yuryd. nauk 12.00.08 – kryminane pravo ta kryminologiya; kryminalno-vykonavchepravo*. К., 35 s.

16. Khashev, V. G. (2007). *Criminal liability for abusing authority or service position. dys. kand. yuryd. nauk* : 12.00.08. Dnipropetrovsk, 20 s.

*Стаття: надійшла до редакції 08.04.2016
прийнята до друку 20.04.2016*

OBJECT OF AUTHORITY, OFFICE AND SERVICE POSITION ABUSE

M. Yatsynina

*Ivan Franko National University of Lviv,
Universytetska Str., 1, UA – 79000, Lviv, Ukraine,
martamsy@gmail.com*

Work is devoted to the object of authority, office and service position abuse. In the study the value of criminal offenses object in office for application of law is highlighted. The state of research of a given topic is analyzed in scientific literature.

The attention is given to different approaches to understanding of crime object. Having analyzed different approaches to understanding of crime object the author came to the conclusion that approach according to which social relationships are the object of crime is the most correct. The structure of social relationships as the object of crime is studied. Object, subject and content of public relations as an object of criminal offenses in office are determined.

The generic object of crimes related to performance management and professional activities related to the provision of public services is studied. The attention is given to different approaches to understanding of object of such crimes. Having analyzed different approaches to understanding of the generic object of service crimes the researcher determined her own definition of the generic object of criminal offenses in office. It is pointed that authority, office service position abuse encroaches the same object that is why typical objects of criminal offenses in office does not exist.

It is stated that there is a general rule, concerning misuse of the power of special status (this special status can be expressed in the presence of authorities, organizational and administrative functions, administrative and economic functions or other authorities). This general rule is contained in several articles of the Criminal Code of Ukraine, which provide liability for acts which by its legal nature are a misuse of the power of special status.

It is noted, that public relations concerning the correct activities of public authorities, local governments, their staff, enterprises, institutions and organizations irrespectively of ownership forms, persons providing public service – are the generic object of criminal offenses in office.

Proper activity is defined as conscientious, proper activity that is conducted in accordance with certain functions, tasks and duties within the competence and lawfully charged according to set tariffs, rates or contract.

The definitions of direct objects of authority, office and service position abuse are given.

Author came to the conclusion that direct objects of authority, office and service position abuse are related but they differ in sphere of public relations.

Keywords: object of misfeasance in office, correct official activities.